

KVALITET

i barnehage og skole

Strategisk plan 2018–2026

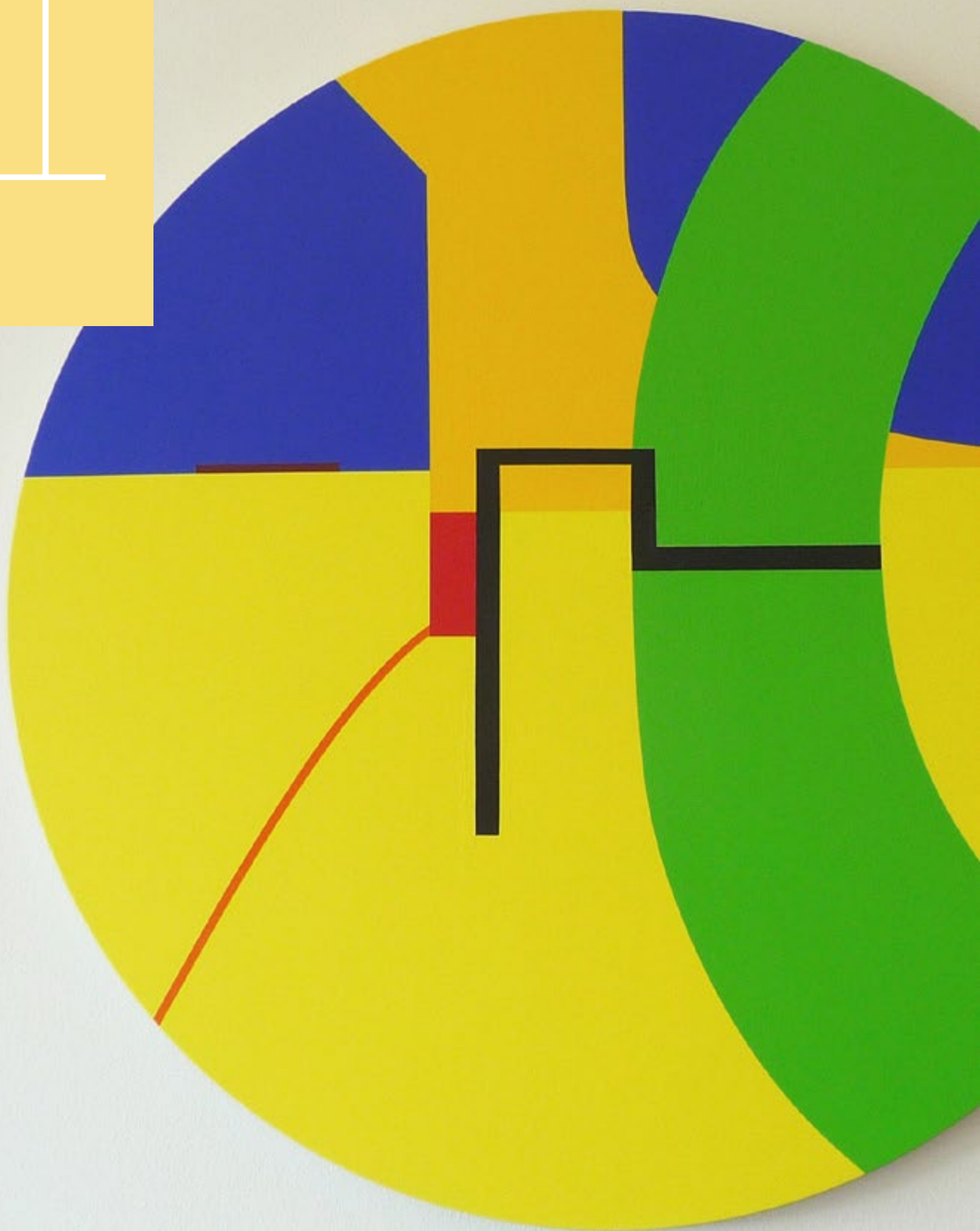
«Rullestein» Kunstner: Jon Gundersen. Foto: Siri Adorsen. Sted: Rådhusparken

INNHold

1. Innledning	4
2. Barnehagens og skolens mandat	7
Statlige føringer for barnehage	7
Statlige føringer for skole	8
Lokale føringer for barnehage og skole	10
Dagens barnehage og skole i Lørenskog	11
Fremtidsbilde	11
3. Kvalitet i barnehage og skole	13
Område 1: Danning og læring	13
Fremtidsbilde for barnehage og skole	13
Barnehage	14
Skole	16
Område 2: Ledelse	18
Fremtidsbilde for barnehage og skole	18
Barnehage	18
Skole	20
Område 3: Inkludering	21
Fremtidsbilde for barnehage og skole	21
Barnehage	21
Skole	22
Område 4: Samarbeid	23
Fremtidsbilde for barnehage og skole	23
Barnehage	23
Skole	24
4. Strategier for utvikling- og endringsarbeid	27

1

«Rondo III» Kunstner: Susanne Kathlen Mader. Foto: Siri Adorsen. Sted: Grønlia barnehage

INNLEDNING

Formål med strategisk plan for kvalitet i barnehage og skole

Det foreliggende plandokumentet bygger på vedtatt kommuneplan (2015-2026), og den tilhører et strategisk nivå mellom kommuneplan og økonomiplan (4-års perspektiv). Hensikten med planen er å bygge bro mellom kommuneplanens overordnede mål og strategier til mer konkrete satsinger i barnehager og skoler. Strategisk plan beskriver fremtidsbilde, status, angir mål og strategier for arbeid med kvalitet i barnehage og skole i et fireårig perspektiv. Planen skal rulleres hvert andre år.

Strategisk plan er forankret i kommuneplanen og skal tas hensyn til ved prioriteringer av satsinger i økonomiplan og årsbudsjett, samt i utviklingsplanen. Det er mange interessenter i barnehage- og skolesamfunnet, nasjonalt, lokalt, og ikke minst elever og foreldre. Det er dermed behov for å prioritere blant alle initiativ. Denne planen gir retning for arbeidet og utviklingen av kommunale barnehager og skoler i Lørenskog kommune.

Avgrensninger

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 handler om barnehagens og skolens pedagogiske virksomhet. Skolefritidsordningen (SFO) er i en viss utstrekning tatt inn i planen der det er relevante tilknytningspunkter til barnehage og/eller skole. Det vises for øvrig til Rammeplan for skolefritidsordningen som er en retningsgivende plan for innhold og organisering.

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 omhandler ikke strukturelle forhold som bygg, kapasitet og inntaksområder. Innholdsmessig er planen avgrenset til det ordinære barnehage- og grunnskoletilbudet i Lørenskog kommune. Den omfatter ikke private barnehager, private skoler eller grunnskoletilbud for de over 16 år og voksne med behov for opplæring i ulike fag.

Strategien omhandler fire retningsgivende hovedområder som er basert på faglige vurderinger av dagens situasjon og vurderinger av hvilke trender og utviklingstrekk som vil prege samfunnsutviklingen for barnehage og skole i årene fremover:

område 1: Danning og læring

område 2: Ledelse

område 3: Inkludering

område 4: Samarbeid

Planens oppbygging

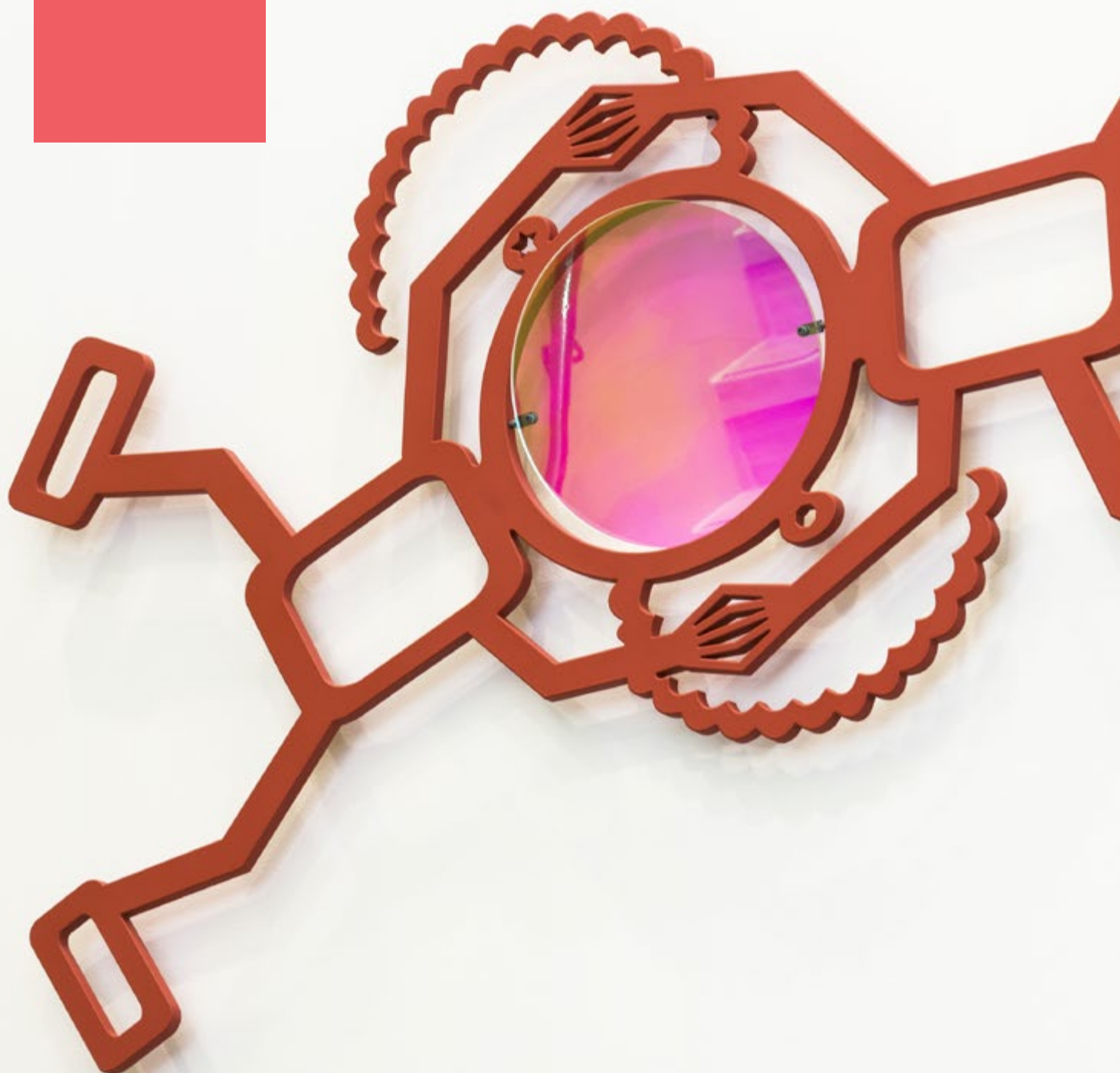
I første kapittel er det redegjort for formål og avgrensninger.

Kapittel to omhandler barnehagens og skolens mandat. Her omtales både nasjonale og kommunale føringer samt strategier som gir retning og påvirker barnehagens og skolens arbeid. I tillegg beskrives dagens barnehage og skole i Lørenskog og det gis et fremtidsbilde på ønsket situasjon.

Tredje kapittel behandler de fire hovedområdene *danning og læring*, *ledelse*, *inkludering* og *samarbeid*. Til hvert hovedområde er et fremtidsbilde og dagens status beskrevet. Med utgangspunkt i dette, er det valgt ut mål og strategier for hvert av de fire områdene.

Fjerde kapittel omhandler strategier for utviklings- og endringsarbeid for å oppnå målsettinger.

2

«Spinn 2» Kunstner: Cathrine Kulberg. Foto: Guri Dahl. Sted: Framtia barnehage

BARNEHAGENS OG SKOLENS MANDAT

Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, lek, læring og danning. Barnehage og skole har et felles ansvar for at barn og unge kan møte samfunnet med nysgjerrighet og med tillit til egne forutsetninger. I Lørenskog kommune vektlegges sammenhengen i utdanningsløpet.

Statlige føringer for barnehage

Barnehager reguleres av *Lov om barnehager med forskrifter*. Barnehagelovens bestemmelser om formål og innhold gir retningslinjer for hva som defineres som et barnehagetilbud av høy kvalitet. Hovedformål med kvalitetsarbeidet i barnehagene, er å sikre et likeverdig tilbud av høy kvalitet til alle barn.

FORMÅL MED BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. [...]

■ *Lov om barnehage § 1*

Rammeplan

Rammeplan er en forskrift til barnehageloven og fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver. Ny rammeplan trådte i kraft i august 2017. Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, den skal fremme danning, læring og vennskap, samt kommunikasjon og språk. Den skal også ivareta barns rett til medvirkning, og i det, oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens virksomhet. I tillegg beskriver rammeplanen syv fagområder som skal være gjennomgående for barnehagens innhold. Disse er i stor grad sammenfallende med innholdet barnet møter i skolen.

Sentrale styringsdokumenter

For å underbygge prioriteringer og strategier i denne planen, er dokumentene nedenfor lagt til grunn.

St. meld. nr. 41 (2008-2009) *Kvalitet i barnehagen* – omhandler likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, styrking av barnehagen som læringsarena og at alle barn skal få delta aktivt i ett inkluderende fellesskap.

Meld. St. 24 (2012-2013) *Framtidens barnehage* – omhandler regjeringens retning for fremtidens barnehagepolitikk både for kvalitet og innhold, ansattes kompetanse og styring av sektoren.

Meld.St.19 (2015-2016) *Tid for lek og læring* – Bedre innhold i barnehagen». Meldingen er primært konsentrert om barnehagens innhold og oppgaver. Den omhandler regjeringens ambisjoner om å utvikle innholdet i barnehagetilbudet slik at innholdet utvikles for å møte en ny tid.

Kompetanse for fremtidens barnehage. Revidert kompetansestrategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022.

Statlige føringer for skole

Skolen reguleres gjennom *Opplæringslova* med forskrifter og læreplanverket. Læreplanverket består av en overordnet del, fagplaner etter Kunnskapsløftet (K-06), prinsipper for opplæringen og fag- og timefordelingen. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen. I løpet av kommende planperiode vil læreplanverket revideres.

FORMÅL FOR GRUNNSKOLEN

«[...] Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet [...]».

■ *Opplæringslova § 1-1:*

Læreplanverket Kunnskapsløftet

Overordnet del

Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen er en del av læreplanverket og ble fastsatt i september 2017. Overordnet del utdyper verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf og de overordnede prinsippene for grunnopplæringen. Den beskriver dermed det grunnsynet som skal prege praksis i hele grunnopplæringen.

Fagplaner

Det er utarbeidet fagplaner for alle fag i grunnskolen. Læreplanen består av fagplaner med kompetansemål etter 4. trinn, 7. trinn og 10. trinn. Dette stiller krav til at skolene eller kommunen må jobbe med lokalt læreplanarbeid.

Grunnleggende ferdigheter

Kunnskapsløftet omtaler grunnleggende ferdigheter spesielt. Disse er innlemmet i alle fagplanene som betyr at alle lærere i alle fag har et ansvar for å arbeide systematisk med de grunnleggende ferdighetene:

- lesing
- skriving
- regning
- muntlige ferdigheter
- digitale ferdigheter

De grunnleggende ferdighetene er forutsetninger for læring og utvikling i skole, samfunn og arbeidsliv. Ett ledd i den statlige styringen av skolen, er gjennomføring av nasjonale prøver på 5., 8. og 9. årstrinn. I tillegg gjennomføres obligatoriske nasjonale kartleggingsprøver i lesing på 1., 2. og 3. trinn samt i regning på 2. trinn. I Lørenskog gjennomføres også de frivillige nasjonale kartleggingsprøvene. Prøvene gir informasjon om ferdigheter i lesing, regning og engelsk.

Prinsipper for opplæringen

Prinsippene sammenfatter og utdyper instruksene i opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven. De skal bidra til å synliggjøre skoleeieres ansvar for at opplæringen er i samsvar med regelverk, i tråd med menneskerettigheter og tilpasset lokale forutsetninger. Opplæringen skal fremme allsidig utvikling hos elevene og utvikle kunnskap og ferdigheter. Fellesskolen skal ha ambisjoner på vegne av elevene, gi de utfordringer og mål å strekke seg mot.

Fag- og timefordeling

Fag- og timefordeling fastsetter omfanget av opplæring i det enkelte fag og et minstetimetall i grunnskolen.

«Alle trær gror forskjellig» Kunstner: Mona Brekke. Foto: Guri Dahl. Sted: Luhr skole

Sentrale styringsdokumenter

For å underbygge prioriteringer og strategier i denne planen, er dokumentene nedenfor lagt til grunn.

Meld. St. 22 (2010-2011) *Motivasjon – Mestring – Muligheter*

Meldingen omhandler en endring i ungdomsskolen, og har resultert i innføring av valgfag og skolebaserte utviklingstiltak rettet mot ungdomsskolene.

Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei*

Stortingsmeldingen sier at opplæringen skal gi kompetanse og verdier som legger til rette for livslang læring, og motvirker sosiale forskjeller. Opplæringen skal bli mer variert og praksisnær for å treffe alle elever, slik at flere fullfører utdanningsløpet. Meldingen har først og fremst tiltak rettet mot videregående opplæring.

Meld. St. 26 (2016-2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*

Kunnskap er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt menneske og for samfunnet som helhet. For at barn og unge skal ha lyst til å lære, være motiverte og oppleve mestring må alle som har en rolle i utdanningssystemet bidra til å skape et miljø preget av lærelyst.

Meld. St. 28 (2015-2016) *Fag – Fordypning – Forståelse – en fornyelse av Kunnskapsløftet*

Et samfunn i endring krever også en skole som fornyer seg. Regjeringen foreslår derfor å fornye fagene i skolen for å gi elevene mer dybdelæring og bedre forståelse. I tillegg vil den gi skolens brede dannelsesoppdrag en tydeligere plass i skolehverdagen. Dette skal være et langsiktig fornyelsesarbeid som bygger videre på Kunnskapsløftet, og på den måten også sikre kontinuitet for både lærere og elever. Stortingsmeldingen varsler at det skal utarbeides en strategi for fagfornyelsen som ivaretar bred involvering og tilstrekkelig tid til hvert trinn i prosessen.

Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025.

Tidlig innsats

I tidlig barndom utvikler barn seg mer enn i noen annen periode i livet, og grunnlaget for videre læring og utvikling legges her. Hjerneforskning viser også betydningen av tidlige relasjoner og positive samspillserfaringer som helt sentrale for hjernens utvikling og organisering (Schore 2005). Slik relasjonsbygging og positiv samspillserfaringer har stor betydning for å fremme trygghet, tilhørighet, læring og mestring i barnehagen og på skolen.

Tidlig innsats omfatter forebyggende innsats som kan settes inn på alle nivå. Tidlig innsats handler også om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneskes liv, enten vansker oppstår i barnehagealder eller senere i livet. Kunnskap om risikofaktorer er i stor grad en forutsetning for å kunne sette inn tiltak tidlig, før problemene utvikler seg. Både tidlig innsats og tilpasning er sentrale deler av barnehagens og skolens oppdrag. Potensialet for å redusere sosial ulikhet gjennom å iverksette tiltak i småbarnsalderen er stort, og den samfunnsøkonomiske gevinsten ved å tilby gode tiltak til barn som har behov for ekstra stimulering er høy. Jo tidligere barn og unge får hjelp, desto større er sannsynligheten for at større og mer komplekse problemer avverges. Det er en samfunnsøkonomisk gevinst i å satse på barnehager av høy kvalitet som et tidlig forebyggende tiltak, for å forhindre behovet for kompensierende tiltak senere. OECD rapport 2012 konkluderer med at barnehager er samfunnsøkonomisk lønnsomme, men at størrelsen på gevinsten avhenger av kvaliteten på barnehage tilbudet (Meld. St. 24 (2012-2013)). Når det gjelder barnehagekvalitet i Norge, viser GoBaN studien (*Gode barnehager for barn i Norge*) at barnehagekvaliteten i Norge varierer, også innad i kommuner, og at kvaliteten ligger på et middels nivå som de fleste andre land i Norden.

Skolen må være i stand til å gi ekstra tiltak for elever som henger etter eller står i fare for å bli hengende etter progresjonen i ordinær undervisning. Ettersom forskjellene i læring mellom elever forsterker seg og blir større utover i opplæringsløpet, er det avgjørende at tiltak settes inn så tidlig som mulig. Mye tyder på at ordinær undervisning som har høy kvalitet, også reduserer behovet for spesialundervisning (Meld. St. 21 (2016-2017)).

Lokale føringer for barnehage og skole

Barnehage- og skoleeier skal legge til rette for og prioritere satsingsområder. Kommuneplanen er Lørenskog kommunes overordnede styringsdokument for barnehage og skole og angir følgende mål og handlinger:

Mål for barnehage og skole

- barn og ungdom skal ha en hverdag i barnehage og skole preget av læring, vennskap og gode opplevelser
- med gode forutsetninger og motivasjon for livslang læring, står ungdommen rustet til erkjennelse, innlevelse, utfoldelse og deltakelse

Handling

Lørenskog kommune skal:

- legge til rette for økt kvalitet i barnehager og skoler gjennom langsiktig og systematisk forbedringsarbeid
- satse på tiltak innen læring, forebygging og tidlig innsats med dokumentert effekt
- legge til rette for høy grad av faglært personell i barnehager og skoler
- sikre høy barnehage- og skolefaglig kompetanse i kommunen som støtte til virksomhetene i barnehager og skoler
- sørge for høy kvalitet, samordning og tilstrekkelig kapasitet på hjelpetjenestene for barn, unge og deres familier
- sørge for at barn og unge står rustet til å møte morgendagens samfunn, inklusive en ny digital hverdag, gjennom satsning på grunnleggende ferdigheter (kunne lese, regne, uttrykke seg muntlig og skriftlig og bruke digitale verktøy) og kritisk tenkning.

«Primary Colours» Kunstner og Fotograf: Edith Lundebrekke. Sted: Kjenn skole

Kommunale planer og strategier som påvirker barnehagenes og skolenes arbeid

Digitaliseringsstrategi 2016-2020 – mål for kommunens digitaliseringsarbeid
Kostholdsplan for barnehage, skole og SFO

Lørenskogskolen gjennomfører alle de frivillige nasjonale kartleggingsprøvene som er regning på 1. og 3. trinn, engelsk på 3. trinn og digitale ferdigheter på 4. trinn.

Dagens barnehage og skole i Lørenskog

Oppvekst- og utdanningssektoren har ansvar for barnehage, grunnskole, skolefritidsordning (SFO), tverrfaglig samarbeidssystem for barn og unge, pedagogisk-psykologisk tjeneste, grunnskoleopplæring for voksne, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og heldagsskole for introduksjonsdeltagere, barnevern, barnevernvakt, utekontakt, botiltak for enslige mindreårige flyktninger og flyktning- og innvandrer-tjeneste.

Lørenskog kommune har i dag 19 kommunale barnehager, åtte barneskoler og fire ungdomsskoler. Skolene er, sammen med kommunens barnehager, inndelt i fire distrikt med utgangspunkt i kommunens ungdomsskoler.

De kommunale barnehagene består av avdelingsbarnehager. Hver barnehage ledes av styrer med en pedagogisk leder per avdeling. Styrer og pedagogiske ledere utgjør barnehagens lederteam.

De kommunale skolene i Lørenskog ledes av et lederteam bestående av rektor, assisterende rektor og inspektør(er). Det øvrige personalet er organisert i lærerteam med teamledere.

Kommunen har tilbud om alternative opplæringsarenaer og støttesystemer der inkluderingsperspektivet er førende.

Fremtidsbilde

Fremtidens barnehager og skoler er utviklings- og endringsorienterte og trekker i samme retning. De møter nye krav med et kompetent personell og samarbeider tett gjennom et helhetlig utdanningsløp. Barnehager og skoler samarbeider tverrfaglig og med foreldrene for å møte fremtidens krav. Barnehager og skoler har en innbyggerdialog som sikrer god kommunikasjon, økt engasjement og deltakelse. Barn og unge tar vare på sin egen og andres fysiske og mentale helse. De uttrykker stolthet over egen identitet og kultur. Barnehager og skoler inkluderer og verdsetter variasjoner og er arenaer for forebygging, inkludering og sosial utjevning.

KOMPETANSER FOR FREMTIDEN

«For å kunne orientere seg i et komplekst samfunn og gjøre informerte valg i eget liv, har den enkelte behov for kritisk vurderingsevne og god problemløsnings-evne. Elevene kan allerede i grunnopplæringen trene på å stille utforskende spørsmål, analysere og løse problemer sammen med andre og å utvikle og gjennomføre ideer.

Behovet for kreativitet, innovasjon, kritisk tenkning og problemløsning er ikke forbeholdt akademiske yrker og profesjoner med teoretisk orienterte arbeidsoppgaver. Også fagarbeidere vil som del av det praktiske arbeidet ha behov for å gjøre kritiske vurderinger, finne nye løsninger og gjennomføre ideer i praksis.»

■ NOU 2015:8

3

«Kjede» Kunstner: Inger Johanne Rasmussen. Fotograf: Siri Adorsen. Sted: Solheim skole

KVALITET I BARNEHAGE OG SKOLE

Område 1: Danning og læring

Fremtidsbilde for barnehage og skole

Lørenskog har et godt oppvekst- og læringsmiljø for alle barn. Barn og unge har gode samspillsferdigheter, og de lærer livsmestring gjennom å ta selvstendige, etiske og bærekraftige valg. De har god psykisk helse og har kunnskap om hvordan de skal mestre eget liv. Ved behov, vet de hvordan de kan søke hjelp. Barn og unge blir respektert for den de er og blir tatt på alvor om de opplever krenkelser.

De er fysisk aktive og stimuleres til varierte og utfordrende aktiviteter. Foreldre, barnehage, skole og kommunens støttesystemer har et godt samarbeid for å ivareta barn og unge på en god måte. Barn og unge medvirker i egen endringsprosess.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.»

■ *Rammeplan for barnehagen*

Elevene har gode og grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å fullføre videregående opplæring og bli gode borgere i et demokratisk samfunn. De unge mestrer krav i utdanning og arbeidsliv, også innen fagfelt vi i dag ikke kjenner.

Barn og unge har god tilgang på digitale verktøy som de bruker på en konstruktiv, kritisk og kreativ måte. Alle blir møtt på sitt utviklingsnivå, tar ut sitt fulle læringspotensial og får muligheten til å bli den beste utgaven av seg selv. De tar ansvar for eget og andres læringsmiljø på en god måte, blir tatt med på råd om egen situasjon og medvirker til endringer til det beste for dem selv. Barn og unge opplever at barnehage og skole fremmer demokrati og et inkluderende fellesskap der alle blir hørt og får delta. Barn og unge er omstillingsdyktige og ser nye løsninger for egen framtid.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med barn og voksne.»

■ *Rammeplan for barnehagen*

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

«Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling.»

■ *Rammeplan for barnehagen*

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.»

■ *Rammeplan for barnehagen*

Barnehage

Status for barnehage

To sentrale fagområder som vektlegges i barnehagene, er sosial kompetanse og språk. Alle kommunale barnehager bruker i dag ulike verktøy for å utvikle sosial kompetanse hos barna. Barnehagene bruker ulike metodikk som sikrer barns innflytelse på det som skjer i barnehagen og jevnlig får mulighet til deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Ord som gror – lek og lær er et program for språkstimulering som består av generell språkstimulering i hverdagen og formell språklæring i grupper. Kartlegging viser en forbedring av norskspråklig kompetanse hos minoritetsspråklige barn ved skolestart etter å ha tatt i bruk programmet.

Videre er det gitt føringer for arbeid med matematikk (SMIL) og natur, miljø og teknikk (NAMIKK). Dette er godt implementert i barnehagene. *IKT og barn – et strategidokument for kommunale barnehager* er et styringsverktøy for arbeidet med IKT. Alle barnehager har digitale enheter, og Lørenskog kommune har fokus på digitalisering.

Mål for barnehage

Barn har det trygt og godt. De tilegner seg evne til refleksjon og praktiske handlingsstrategier gjennom ulike pedagogiske verktøy

Strategi

- barnehagene følger kommunal handlingsplan for et trygt og godt sosialt miljø
- barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- barna møter bevisste voksne med gode holdninger som tar ansvar for kvaliteten på relasjonen
- barna møter voksne som oppmuntrer og som følger opp barnas initiativ til etiske samtaler

Mål for barnehage

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner

Strategi

- fleksibel organisering med gode og ulike gruppesammensetninger, barna deles daglig i mindre smågrupper
- kompetanseutvikling i lek som pedagogisk verktøy, slik at barna opplever engasjerte og deltakende ansatte i lek og samhandling
- barna deltar daglig i utfordrende og varierte fysiske aktiviteter

Mål for barnehage

Barn tilegner seg bred kompetanse for fremtiden, som sikrer livslang læring

Strategi

- progresjonsplaner som sikrer barnas utvikling i lek og i fagområder i rammeplanen
- barnehagene bruker *Ord som gror* for å sikre målrettet språkopplæring for alle
- barnehagene tar i bruk ny teknologi, og det benyttes arbeidsmåter som gjør barna til aktive, konstruktive og kritiske brukere og utviklere av teknologi
- barna lærer betydningen av miljøvern og samspillet i naturen som en viktig del av bærekraftig utvikling, og alle barnehager miljøsertifiseres
- barna deltar i prosjekter som stimulerer nysgjerrighet, motivasjon og forskertrang, og som utvikler kreativitet
- la barna delta i varierte kunst- og kulturopplevelser

DANNING I LÆREPLANEN

«I et større perspektiv er skapende læringsprosesser også en forutsetning for elevenes dannelse og identitetsutvikling. Skolen skal verdsette og stimulere elevenes vitebegjær og skaperkraft, og elevene skal få bruke sine skapende krefter gjennom hele grunnopplæringen.»

■ (Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen)

Skole

Status for skole

Elevene i Lørenskog trives gjennomgående godt på skolen. Elevenes læringsmiljø kartlegges årlig på 5. til 10. trinn. Resultatene for 7. og 10. trinn publiseres på Utdanningsdirektoratets nettside skoleporten.no.

Skolene har god kjennskap til elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk gjennom læringsdialog knyttet til underveis- og sluttvurdering, samt nasjonale kartleggings- og nasjonale prøver. Nasjonale prøver viser at elevene i Lørenskog over tid har hatt noe bedre resultater enn nasjonalt gjennomsnitt og har de senere år oppnådd resultater på høyde med gjennomsnittet for Akershus. Resultater på kartleggingsprøver og nasjonalt gitte prøver, viser variasjon mellom skolene, og variasjon i resultater fra år til år.

Læreren leder elevenes læring og utvikling på skolen. Lørenskog er i en implementeringsfase knyttet til programmet PALS (positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling). PALS er en skoleomfattende innsatsmodell som består av systematiske og effektive forebyggingstiltak og som retter positiv oppmerksomhet mot alle skolens elever. Skolene opplever arbeidet som positivt og samlende for ansatte og elever.

Lørenskog kommune har fokus på digitalisering, og skolene er i en implementeringsfase hvor målet er at alle elever i Lørenskog har tilgang til egen digital enhet. Dette for å fremme effektivitet, motivasjon og økt læringsutbytte.

Mål for skole

Lørenskogelevene er motiverte, har arbeidsglede og opplever et godt arbeids- og læringsmiljø, preget av sosialt ansvar, faglig utvikling og kreativitet

Strategi

- alle barneskoler er PALS-skoler innen 2025, og PALS-prinsippene følges opp i ungdomsskolen
- opplæringen vektlegger å utvikle elevenes etiske og kritiske refleksjon med tanke på medmennesker og miljø samt utvikle stolthet over egen identitet og kultur
- elevene trenes i problemløsning, faglig og sosialt, gjennom kreativitet og samarbeid
- kunst- og kulturaktiviteter brukes aktivt for læring i fagene
- opplæringen legger til rette for utfordrende og varierte fysiske aktiviteter ut over kroppsøvingstimene

PALS

«PALS-modellen er basert på forskning og kunnskap om hvilke tiltak som er virksomme for å fremme et trygt læringsmiljø og sosial og skolefaglig kompetanse hos elevene. PALS står for positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling.»

■ (NUBU Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge)

«Overganger 1» Kunstner: Christian Montarou. Foto: Guri Dahl. Sted: Luhr skole

Mål for skole

Elevene tilegner seg bred kompetanse for fremtiden, som sikrer livslang læring

Strategi

- skolen tar i bruk ny teknologi, og det benyttes arbeidsmåter som gjør elevene til aktive, konstruktive og kritiske brukere og utviklere av teknologi
- opplæringen vektlegger betydningen av miljøvern og samspillet i naturen som en viktig del av bærekraftig utvikling, og alle skoler miljøsertifiseres

Mål for skole

Lørenskogskolen har positiv resultatutvikling i fag og grunnleggende ferdigheter

Strategi

- lærere jobber systematisk, forsknings- og erfaringsbasert med grunnleggende ferdigheter i alle fag
- lærere leder klassene og læringsaktivitetene med tydelighet og engasjement
- tidlig innsats sikrer god læringsutvikling for alle elever
- det sikres at elevene nyttiggjør seg ulike læringsstrategier
- lærere legger opp til praktisk og variert arbeid med fagene for å sikre motivasjon og læring hos elevene
- skolen har en vurderingspraksis som fremmer motivasjon og læring

KLASSELEDELSE

«Regler, avtaler, rutiner og retningslinjer er nødvendige og kan være hensiktsmessige, men løser ikke utfordringene med ledelse av læringsaktiviteter alene. Det er læreren som i kraft av sin posisjon, faglige dyktighet, personlighet og evne til kommunikasjon og kontakt med elevene, som er avgjørende. Positive relasjoner mellom lærer og elev er en forutsetning for at regler og rutiner skal fungere, spesielt når det er snakk om bruk av digitale medier hvor utfordringene med utenomfaglige aktiviteter er stor.»

■ (Veileder for klasseledelse i teknologiske omgivelser – Senter for IKT i utdanningen)

Område 2: Ledelse

Fremtidsbilde for barnehage og skole

Eier har høye ambisjoner på barn og unges vegne, viser ansvar for kvalitetsutvikling, og stiller krav og støtter ledelsen i utviklings- og endringsarbeid. Barnehager og skoler har trygge og gode læringsvilkår som sikrer best mulig læringsutbytte. Eier og ansatte har god organisasjonsforståelse og forstår sin rolle i det administrative og det politiske systemet.

Barnehager og skoler har relasjonsbevisste, innovative og mål- og resultatorienterte ledere. De leder lærende organisasjoner til beste for barn og unge. Ledere legger til rette for samarbeid med andre virksomheter og instanser. Ledere innehar bred kompetanse innen ledelse og pedagogikk. Lørenskog kommune er en attraktiv arbeidsplass, som tiltrekker seg de best kvalifiserte søkerne, og beholder erfarne og kompetente ledere.

Ansatte i skole og barnehage har spesialiserte fagkunnskaper, faglige ferdigheter og utøver sin profesjon på en kvalitativ god måte.

Barn og unge møter kompetente, åpne, troverdige og engasjerte ansatte som speiler mangfoldet i befolkningen.

Barnehage

Status for barnehage

Barnehageadministrasjon organiserer nettverk og teamutvikling på ledernivå for å støtte utviklings- og endringsarbeid. Barnehageadministrasjon, styrere og pedagogiske ledere i barnehagene har pedagogisk bakgrunn og lederkompetanse.

Å lede lærende organisasjoner krever ny kompetanse og nye arbeidsoppgaver i den enkelte barnehage. Det er behov for kontinuerlig kompetanseutvikling for styrere og pedagogiske ledere innenfor personalledelse og ledelse av lærings- og dannelsesprosesser.

Det er utarbeidet en kommunal kompetanseplan med utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets plan *Kompetanse for framtidens barnehage*. Kompetanseplanen inneholder en langsiktig del og årlige kompetansetiltak i kommunen. Planen evalueres årlig for å ta hensyn til de behov som er i barnehagene. Et godt barnehagetilbud krever kompetente ansatte som skal sikre at barnehagen oppfyller sitt samfunnsmandat i tråd med barnehageloven.

Lørenskog satser på etikk i praksis ved at etiske problemstillinger løftes fram og diskuteres i personalgruppene.

Ved ansettelser tilstreber barnehagene å speile mangfoldet i befolkningen, samtidig balanseres dette med kandidaters kvalifikasjoner og egnethet.

VERDIER FOR LØRENSKOG KOMMUNE

Åpen
Troverdig
Engasjert

Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

STRATEGI FOR KOMPETANSE OG REKRUTTERING

2018–2022 vektlegger fire satsingsområder:

- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og dannelse
- Språk og kommunikasjon
- Barnehagens verdigrunnlag

Kompetanse for
framtidens barnehage,
Kunnskapsdepartementet

«Crazy quilt» Kunstner: Ingerjohanne Rasmussen. Fotograf: Siri Adorsen. Sted: Solheim skole

Mål for barnehage

Barnehageeier rekrutterer, beholder og utvikler høyt kompetente ledere

Strategi

- barnehageadministrasjonen har kapasitet og kompetanse til å veilede og støtte ledere
- legge til rette for kunnskapsdeling og kompetanseutvikling for ledere på alle nivå
- kommunen har konkurransedyktig lønn og forutsigbar lønnspolitikk
- god rolleforståelse og hensiktsmessig struktur på dialogen mellom politisk og administrativ ledelse
- sikre gode rutiner for internkontroll og kvalitetsutvikling
- fokus på struktur og innhold på barnehagenes hjemmesider og profilering
- legge til rette for relevant kompetanseheving og stimulere til at flere barnehagelærere ønsker å bli ledere

Mål for barnehage

Ledere på alle nivåer utvikler barnehagen ved relasjonsbygging og et godt systemarbeid

Strategi

- ledere har rammevilkår som er funksjonelle, hensiktsmessige og gir handlingsrom
- nyutdannede pedagoger mottar veiledning som sikrer en god profesjonsutvikling
- ansatte ansvarliggjøres gjennom høye forventninger og støtte i arbeidet
- ansatte i barnehagene arbeider med etiske problemstillinger og refleksjoner

Mål for barnehage

Barnehagene har en ledelse som utvikler virksomheten i tråd med fremtidens krav og utfordringer

Strategi

- barnehageadministrasjonen legger til rette for barnehagebasert kompetanseutvikling for å fremme samskaping, endrings- og utviklingsarbeid
- drive barnehagene som lærende organisasjoner
- skape kultur for at barnehagelærere bruker sitt profesjonsspråk slik at profesjonskunnskapen opprettholdes og videreutvikles

OVERORDNET LEDELSE

«Skoleeier, det vil si utdanningsadministrasjon og politikere i kommune, fylkeskommune og styret i private skoler, har ansvar for å følge opp og forbedre kvaliteten på opplæringen i tett dialog med skoler og lærebedrifter/opplæringskontor.

Skoleleder har ansvar for at skolen jevnlig vurderer om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæring bidrar til et godt læringsmiljø og best mulig læringsutbytte for elevene.»

■ Utdanningsdirektoratet

Skole

Status for skole

Skoleadministrasjonen organiserer nettverk og teamutvikling på ledernivå for å støtte utviklings- og endringsarbeid slik at dette bidrar til god læring, utvikling og et godt skolemiljø for den enkelte elev. Skoleadministrasjonen og ledere i skolene har pedagogisk bakgrunn og lederkompetanse. Det tilbys lederutdanning på masternivå, og det rekrutteres skoleledere internt og eksternt.

Å lede lærende organisasjoner fordrer ny kompetanse og nye arbeidsoppgaver på den enkelte skole. Skolene samarbeider for å utvikle kvalitetskjennetegn for Lørenskogskolen.

Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte i Lørenskogskolen er godt tilfredse, og at mange ansatte blir lenge i sine stillinger. I rekrutteringsarbeidet er det ønske om flere interne og eksterne søkere til utlyste stillinger.

Lørenskog satser på etikk i praksis ved at etiske problemstillinger løftes fram og diskuteres i personalgruppene.

Skolene tilstreber å speile mangfoldet i befolkningen gjennom ansettelser og samtidig balansere dette med kandidaters kvalifikasjoner og egnethet

Mål for skole

Skoleeier rekrutterer, beholder og utvikler høyt kompetente ledere

Strategi

- skoleadministrasjonen har kapasitet og kompetanse til å veilede og støtte ledere
- legge til rette for kunnskapsdeling og kompetanseutvikling for ledere på alle nivå
- kommunen har konkurransedyktig lønn og forutsigbar lønnspolitikk
- god rolleforståelse og hensiktsmessig struktur på dialogen mellom politisk og administrativ ledelse
- sikre gode rutiner for internkontroll og kvalitetsutvikling
- fokus på struktur og innhold på skolenes hjemmesider, og profilering
- legge til rette for relevant kompetanseheving, og stimulere til at flere lærere ønsker å bli skoleledere

Mål for skole

Ledere i Lørenskogskolen rekrutterer og leder kompetente ansatte som evner å tilrettelegge for god læring, utvikling og et trygt skolemiljø for hver enkelt elev

Strategi

- ledere har rammevilkår som er funksjonelle, hensiktsmessige og gir handlingsrom
- ansatte ansvarliggjøres gjennom høye forventninger og støtte i arbeidet
- legge til rette for faglig kompetanseheving for de ansatte i SFO
- legge til rette for relevant kompetanseheving i tråd med lokale behov og nasjonal strategi
- nyutdannede pedagoger møter et veiledningsprogram som sikrer en god profesjonsutvikling

Mål for skole

Ledere i Lørenskogskolen leder læringsprosesser til beste for barn og unge.

Strategi

- skoleadministrasjonen legger til rette for skolebasert kompetanseutvikling på ulike nivåer for å fremme samskaping, endrings- og utviklingsarbeid
- skolens ledelse følger tett opp arbeidet i klasserommet gjennom tilstedeværelse og veiledning
- oppfølging av resultater som fører til progresjon for den enkelte elev i læringsløpet
- involvere og engasjere foreldre inn i utvikling av elevenes læring og læringsmiljø
- kommunal plangruppe koordinerer innsatsområder knyttet til tilpasset opplæring

Område 3: Inkludering

Fremtidsbilde for barnehage og skole

Innbyggere i Lørenskog verdsetter mangfold. Alle barn og unge, uavhengig av funksjonsnivå og språklig bakgrunn, opplever mestring og utfordringer.

Barnehager og skoler utjevner forskjeller slik at alle barn og unge har de samme mulighetene for utdanning. Det brukes varierte arbeidsmetoder slik at barn og unge blir bevisst på hvordan de lærer best. Det pedagogiske tilbudet ivaretar den enkeltes utvikling.

Barn og unge har høy prioritet i kommunen. Det jobbes forebyggende med vekt på tidlig innsats slik at flere opplever mestring og fullfører videregående opplæring. Tverrfaglig samarbeid (TFS) sikrer barn, unge og foreldre med ulike behov, gode vilkår. Barnehager og skoler er helsefremmende og ivaretar og utvikler barnas fysiske og psykiske helse. Alle barn og unge møter trygge miljøer og opplever livsmestring.

Barnehage

Status for barnehage

Lørenskog kommune er preget av språklig, religiøs og kulturelt mangfold der en høy andel minoritetsspråklige barn har barnehageplass. Disse barna fordeler seg ujevnt i kommunens barnehager. Migrationspedagoger og tospråklige assistenter samarbeider med barnehagene om det språklige og flerkulturelle arbeidet. De veileder og følger opp ansatte som arbeider med språkgrupper og flerkulturelt arbeid.

Ressursenheten for førskolebarn skal sikre fleksibel, helhetlig og tidlig innsats for barn med særlige behov. Dette gjelder både barn med rett til spesialpedagogisk hjelp og barn med behov et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Ressursenheten bidrar med individ- og systemveiledning.

Mål for barnehage

Barn møter et miljø som fremmer mangfold, demokrati og likestilling, og har ansatte som arbeider aktivt mot diskriminering

Strategi

- arbeidet med likestilling og likeverd synliggjøres i barnehagenes årsplan
- barnehagene jobber med holdninger og kunnskap knyttet til inkludering, også de med lav andel minoritetsspråklige barn

Mål for barnehage

Barnehagen er en aktiv arena i nærmiljøet som skaper vennskap på tvers av kulturer, funksjonsnivå og sosiodemografiske forskjeller

Strategi

- barnehagene legger til rette for nettverksbygging og vennskap i og utenfor barnehagen der foreldre er involvert
- åpen barnehage er et pedagogisk tilbud til barn, samt et møtested for barn og voksne i nærmiljøet
- barnehagene tar i bruk teknologi som et ledd i å utjevne forskjeller

Mål for barnehage

Tilbudet til barn med særlige behov er av god kvalitet

Strategi

- kommunen videreutvikler universelle forebyggende tiltak rettet mot alle barn og spesifikke tiltak rettet mot elever med særskilte behov
- organisering av ressurser knyttet til barn med særlige behov, evalueres jevnlig
- økt bruk av tiltak i gruppe for barn med særlige behov
- opprette base for barn med nedsatt funksjonsevne
- utvikle forståelse og tiltak for ivaretagelse av flyktningfamilier og andre minoritetsspråklige barn med store språkutfordringer
- øke tverrfaglig kompetanse for å ivareta barns ulike behov og utfordringer

OM INKLUDERING

«I et inkluderingsperspektiv må det legges særlig vekt på å styrke skolens kapasitet for å romme og gi fellesskap for elever med ulik læringsatferd. Det handler om å utvikle en skole der ansatte og elever opparbeider seg og bruker kompetanse der respekt for forskjellighet, egenart og ulike kulturer gjelder. For å øke inkluderingen, må skolen kontinuerlig arbeide for å motvirke de ulike utstøtingsmekanismene som finnes i skolen.»

■ *Læringsmiljøsentret*

Skole

Status for skole

Lørenskog kommune er preget av språklig, religiøs og kulturelt mangfold. De minoritetsspråklige elevene fordeler seg ujevnt i kommunens skoler. Minoritetsspråklige elever uten tilfredsstillende norskferdigheter, får tilbud om særskilt språkopplæring. For nyankomne elever, tilbys intensivopplæring i innføringsklasse med hospitering i ordinær klasse.

Undersøkelser viser at elevene i Lørenskog opplever i stor grad å mestre kravene de møter i skolen. Alle skolene i kommunen tar del i implementeringen av «Alle lærer» med mål om bedre tilpasset opplæring og inkludering av alle elever i den ordinære undervisningen. Det er etablert baser for barn med større hjelpebehov, både på barnetrinn og ungdomstrinn.

Alle skoler legger til rette for at elever med lese- og skrivevansker får tilbud om kompensatoriske verktøy og andre tilpassede tiltak.

Kommunen har tilbud om alternative opplæringsarenaer for elever på ungdomstrinnet. I tillegg tilbys veiledning og oppfølging til elever, foreldre og ansatte både på barnetrinn og ungdomstrinn.

Mål for skole

Elevene i Lørenskog møter en skolehverdag som bidrar til at de inkluderes, integreres og utvikler samfunnet

Strategi

- Lørenskogskolen har rutiner, systemer og kompetanse til å kartlegge og følge opp hver enkelt elev
- kommunen har etablert et ressursteam som bistår elev, foreldre, skole og SFO i saker vedrørende trygt og godt læringsmiljø
- øke tverrfaglig kompetanse for å ivareta elevers ulike behov og utfordringer
- bruke varierte læringsarenaer og lokalmiljøet for å fremme praktiske og livsnære erfaringer

Mål for skole

Elevene i Lørenskog skal møte høye forventninger og faglige utfordringer, som gir dem noe å strekke seg etter, også elever med særlige vansker, særlige evner og talenter

Strategi

- skolene jobber med dybdelæring slik at alle elever blir møtt med utfordringer på sitt nivå
- elevene bevisstgjøres på egne ferdigheter og utfordringer, og evner å kommunisere disse
- elevene stimuleres til kreativitet og innovasjon i alle fag
- elever med særlige kreative og faglige talenter, anerkjennes og gis rom for utvikling
- enkeltelever får tilbud om forsert løp, og/eller tilpassede aldersblandede grupper for bedre tilpasset opplæring

Mål for skole

Fremme god sosial og skolefaglig læring slik at alle elever opplever mestring

Strategi

- ansatte i skole og SFO trener elevene i positivt samspill som fremmer læringsglede
- lærere bruker digitale verktøy, praktiske, tilpassede og varierte arbeidsmetoder som gir motivasjon og mestring
- det er tett samarbeid mellom elev, lærer og foreldre der det er dialog om mestringsnivå og utviklingstiltak i alle fag, samt sosiale ferdigheter
- kommunen videreutvikler universelle forebyggende tiltak rettet mot alle elever og spesifikk tiltak rettet mot elever med særskilte behov

«Samhold», Kunstner: Kjersti Wekwlaw Goksøyr. Foto: Siri Adorsen. Sted: Rådhusparken

Område 4: Samarbeid

Fremtidsbilde for barnehage og skole

Samarbeid bidrar til god sammenheng og progresjon i utdanningsløpet.

Det er gode overganger fra barnehage til SFO og barneskole, mellom barnetrinn og ungdomstrinn og mellom ungdomstrinn og videregående opplæring. Lærere og barnehagelærere samarbeider om innhold og arbeidsmetoder som sikrer barnets kompetanse i et helhetlig læringsperspektiv.

Det er gode rutiner for samarbeid innad i virksomheten og på tvers av virksomheter og sektorer til det beste for barn og unge. Foreldre, barn og unge opplever forutsigbarhet og trygghet.

Foreldrene er gjennom åpenhet og dialog, viktige samarbeidspartnere. Sammen bidrar alle aktører til et samspill som kilde til trivsel, utvikling og innovasjon.

Barnehage

Status for barnehage

Barnehagene i Lørenskog samarbeider med foreldrene på individ- og gruppenivå. Dette skjer ved dialog rundt det enkelte barn, samt i det mer formelle samarbeidet gjennom foreldremøter og i etablerte rådsorganer. Foreldres oppfatning av foreldresamarbeid i de kommunale barnehagene kartlegges gjennom brukerundersøkelser.

Revidert plan for overgang barnehage, SFO og skole er i en implementeringsfase. Hensikten er at kommunen skal ha gode overgangsrutiner som sikrer et helhetlig utdanningsløp.

Alle barnehager har barne- og ungdomsfaglige møter der foreldre og representanter fra ulike tjenester deltar.

HVA SKAL DET SAMARBEIDES OM?

«Barnets beste må alltid stå i fokus når foreldre og personalet kommuniserer og samarbeider. Både foreldre og personalet kan være usikre på hva den andre part forventer. En gjensidig forventningsavklaring mellom foreldrene og personalet, kan være med på å legge grunnlaget for et trygt, forutsigbart og godt samarbeid.»

■ Foreldreutvalget for barnehager (FUB)

«Det er viktig at det tidlig etableres et godt samarbeid mellom hjem og skole. Dette er helt sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø i gruppen og på skolen.»

■ Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG)

Mål for barnehage

Barnehagen har en god innbyggerdialog, et godt, åpent og tett samarbeid med foreldre for å sikre barnets trivsel, danning og læring

Strategi

- utvikle arenaer for god informasjon og dialog med innbyggerne
- ansatte har en åpen dialog som inviterer til samarbeid med foreldrene som preges av reell medvirkning
- foreldresamtaler har fokus på dialog omkring barnets utvikling
- gjennomføre brukerundersøkelse som kartlegger foreldres oppfatning av samarbeid mellom foreldre og barnehage

Mål for barnehage

Det er gode overgangsrutiner mellom barnehage, SFO og skole som sikrer et helhetlig utdanningsløp

Strategi

- implementere revidert plan for overgang barnehage, SFO og skole for å sikre sammenheng og progresjon i læringsinnhold i barnehage og skole

Mål for barnehage

Det er godt samarbeid på tvers av virksomheter og sektorer for å ivareta hvert enkelt barn

Strategi

- øke kunnskap og innsikt i andre tjenesters virksomhet og ansvarsområde
- fremme samskaping til beste for det enkelte barn

Skole**Status for skole**

Skolene i Lørenskog følger opplæringslovens krav om etablering av rådsorganer, gjennomføring av foreldremøter og samarbeid med foreldre om den enkelte elev.

Lørenskog kommune har utarbeidet overgangsrutiner mellom barnehage, SFO og skole, og mellom barneskole og ungdomsskole. Hensikten er at kommunen skal ha gode overgangsrutiner som sikrer et helhetlig utdanningsløp. Det samarbeides i distrikter på tvers av skoleslag for å sikre progresjon og bedre helhet og sammenheng. Videre har kommunen en partnerskapsavtale med de nærliggende videregående skolene.

Plan for kvalitet i SFO er utarbeidet og skal sikre samarbeid med foreldre, ulike tjenester og skole med mål om læring og utvikling.

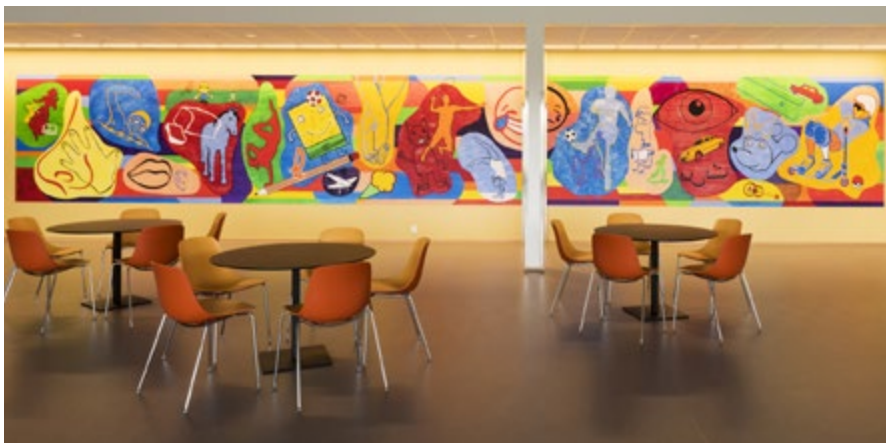
Alle skoler har barne- og ungdomsfaglige møter der foreldre og representanter fra ulike tjenester deltar.

Mål for skole

Lørenskogskolen har en god innbyggerdialog og samarbeider tett med elever og foreldre for økt trivsel og læring

Strategi

- utvikle arenaer for god informasjon og dialog med innbyggerne
- skolene avklarer gjensidige forventninger om et godt samarbeid mellom hjem og skole
- Lørenskogskolen oppretter systemer for dialog og samarbeid som preges av reell elev- og foreldremedvirkning
- sørge for at ansatte, elever og foreldre kjenner godt til sine plikter og rettigheter
- skolen samarbeider med foreldre om et godt læringsmiljø

«De syv underverker – Å se, berøre, lukte, smake le og gråte, ha venner» Kunstner: Christian Montarou Fotograf: Guri Dahl. Sted: Luhr skole

Mål for skole

Lørenskogskolen samarbeider systematisk med barnehagen og den videregående skolen for at alle elever skal fullføre og bestå det 13-årige utdanningsløpet

Strategi

- implementere revidert plan for overgang barnehage, SFO og skole for å sikre sammenheng og progresjon i læringsinnhold i barnehage og skole
- opprettholde og videreutvikle gode partnerskapsavtaler med den videregående skolen

Mål for skole

Skole og SFO samarbeider tett om aktiviteter som fremmer barnets trivsel, læring og utvikling

Strategi

- samarbeide om rammebetingelser i skole og SFO
- parallellegge temaer som fremmer læring og grunnleggende ferdigheter
- arbeide for å øke kompetanse og status for ansatte i SFO

Mål for skole

Det er godt samarbeid på tvers av virksomheter og sektorer for å ivareta hver enkelt elev

Strategi

- øke kunnskap og innsikt i andre tjenesters virksomhet og ansvarsområde
- fremme samskaping til beste for den enkelte elev

«Foreldrene/de foresatte har hovedansvaret for egne barn og de har stor betydning for barnas motivasjon og læringsutbytte. Samarbeidet mellom skole og hjem er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø i gruppen og på skolen. En forutsetning for godt samarbeid er god kommunikasjon. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevenes faglige og sosiale utvikling og deres trivsel stå sentralt.

Samarbeidet mellom skole og hjem er viktig i hele grunnopplæringen, men vil endre karakter og form etter hvert som elevene blir eldre og får større ansvar for egen læring og utvikling.

Samarbeid mellom skolen og hjemmet er et gjensidig ansvar, men skolen skal ta initiativ og legge til rette for samarbeidet. Opplæringsloven, forskrift til loven og Læreplanverket danner grunnlaget for samarbeidet, og foreldrene/de foresatte skal ha reell mulighet for innflytelse på egne barns læringsarbeid faglig og sosialt.»

■ *Læreplanverket for Kunnskapsløftet – prinsipper for opplæringen*

4

«Samhold» Kunstner: Kjersti Wekwlaw Goksøyr. Foto: Siri Adorsen. Sted: Rådhusparken

STRATEGIER FOR UTVIKLING- OG ENDRINGSARBEID

I arbeid med implementering av strategisk plan for kvalitet i barnehage og skole er gode strategier en forutsetning for å lykkes.

Oppvekst- og utdanningssektorens utviklingsarbeid sikres gjennom forankring i politisk og administrativ ledelse. Videre legges det til rette for helhetstenkning i barnehage og skole, og det prioriteres tiltak som bygger på forskning og erfaring.

Forskning og statlige initiativ peker mot kollektiv utvikling på arbeidsplassen som et effektivt virkemiddel for å øke kvaliteten på tilbudet. Ved utviklingsarbeid er det en forventning til at ledere har høy bevissthet om valg av virkemidler, avhengig av arbeidets art. Det kan skilles mellom tre former for virkemidler for å bevege seg fra kunnskap til handling:

- spredning («let it happen» – uforutsigbart og selvorganiserende)
- formidling («help it happen» – målrettet formidling)
- implementering («make it happen» – planlagt, regulert og ledet)

(Ogden, 2012)

For å sikre god implementering av større endringsarbeid, anbefales følgende prinsipper og strategier:

Kartlegging og analyse av forutsetninger for endring.

- definere behov for og nytte av ulike tiltak
- politisk og administrativ ledelse foretar nødvendige prioriteringer knyttet til ressursbruk, intern organisering, planlegging og støtte til medarbeiderne
- sikre bred tilslutning fra medarbeiderne om det som skal iverksettes
- foreldre informeres og engasjeres i endringsarbeidet

Implementeringsfasen – systematisk arbeid over tid

- legge til rette for en helhetlig og felles utvikling i barnehage og skole
- iverksette forsknings- og erfaringsbaserte tiltak
- balanse mellom lokal tilpasning og lojalitet til kollektive prosesser og tiltak
- legge til rette for opplæring og kompetanseutvikling
- utvikle samarbeidskultur ved vektlegging av relasjoner og møteplasser for drøfting og refleksjon
- utvikle felles forståelse og integrering i driftsenhetens mål og planer

Evaluering og vedlikehold

- gjennomføringen – hva er gjort?
- effekter – virker det?
- opprettholde og videreføre læring og kompetanseutvikling
- opplæringsstrategier for nye ansatte
- etablere vedlikeholdsrutiner

Forebyggende innsatser i skolen – Utdanningsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet, 2006

